

The background of the cover is a warm, golden-yellow gradient with a subtle, shimmering texture. A dark silhouette of a person's head in profile, facing right, is positioned in the upper right. The interior of the head is filled with a dense, intricate network of dark, tangled branches, some of which have small, green, feathery leaves. The title 'STRÁŽCovia KORÚN' is written in a large, white, serif font, with the letters slightly overlapping the branches and the head silhouette. The author's name 'VERONICA G. HENRY' is at the bottom in a green, sans-serif font. In the bottom right corner, there is a logo for 'COSMOPOLIS' featuring a stylized bar chart with five bars of increasing height.

STRÁŽCovia KORÚN

VERONICA G. HENRY

COSMOPOLIS

STRÁŽCŮVIA KORŮN

VERONICA G. HENRY

VERONICA G. HENRY

STRÁŽCŮVIA KORŮN

Vydala GRADA Slovakia s.r.o., pod značkou Cosmopolis

Moskovská 29, 811 08 Bratislava 1

www.grada.sk

Tel.: +421 2 556 451 89

ako svoju 331. publikáciu.

Z anglického originálu *The Canopy Keepers*, vydaného Amazon publishing v roku 2024,
preložila do slovenčiny Františka Rohalová.

Jazyková redakcia Anetta Letková

Obálka Lesley Worrell Cover images: © kaisorn, N. Petrosyan, Max_Lockwood, Christos
Georghiou / Shutterstock; © Patrick Lienin / ArcAngel; © Vanessa Stührmann / Unsplash

Grafická úprava a sadzba Zuzana Ondrovičová

Zodpovedný redaktor Tomáš Hájek

Vydanie 1., 2025

Počet strán 320

Tlač THB, a.s.

Copyright ©, 2024 Veronica G. Henry

This edition is made possible under a license arrangement originating with Amazon
Publishing, www.apub.com, in collaboration with Kristin Olson Literary Agency s.r.o.

Slovak edition © GRADA Slovakia s.r.o., 2025

Translation © Františka Rohalová, 2025

Upozornenie pre čitateľov a používateľov tejto knihy

*Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto tlačenej či elektronickej knihy nesmie byť
reprodukováaná a šírená v papierovej, elektronickej či inej podobe bez predchádzajúceho
písomného súhlasu nakladateľa. Neoprávnené použitie tejto knihy bude trestne stíhané.*

*Automatizovaná analýza textov alebo dát v zmysle čl. 4 smernice 2019/790/EU
a používanie tejto knihy na tréningovanie AI sú bez súhlasu nositeľa práv zakázané.*

ISBN 978-80-8305-049-5 (ePub)

ISBN 978-80-8305-048-8 (pdf)

ISBN 978-80-8305-047-1 (print)

*Venované sekvojovcom,
minulým, súčasným a budúcim.*

Kedysi sa domorodci a obyvatelia Rhizy potulovali
po tejto rozľahlej krajine

Celé stáročia žili v harmónii, rovnováhe a úcte

Domorodci však dôverne privítali zvláštny zhon

Rhizania boli ostražití, stiahli sa do úzadia

Trpezliví domorodci sa snažili vysvetliť

Prisťahovalci však len pohrdali

Pohrdali zemou, bizónmi, vetrom, slnkom a mesiacom

Usilovali sa skrotiť

Ohýbali a lámali, riedili a ničili

Nikdy sa neuspokojili

Čo budeme robiť teraz, keď sú zvieratá preč,
Obrov je zopár a Rhiza sa zmenšuje?

- *rhizská rozprávka*

1. KAPITOLA

Národný park Sequoia
Middle Fork Dorst Creek Campground
September 2014

Syrah Williamsová nesníva vždy, keď však sníva, sníva sa jej o stro-
moch.

Prebieha to takto: Krátko po tom, ako ju otecko uloží spať, tvrdo za-
spí. A vtedy sa ozvú. Počuje ten zvuk. Nie, to nie je celkom správne. Cíti
ho. Ako kosačku alebo možno fukár lístia starého pána Brooksa. Cíti ho
hlboko v hrudi.

Za miestom, kde podľa otecka žije jej srdce.

Tieto stromy sú obrovitánske.

Jej obľúbené.

Obry.

Rukami nedosiahne veľmi ďaleko, keď objíma ich kmene. Líce a ucho
má pritlačené na kôre, ktorá je teplá a vláčna. Počúva Obrovu pieseň,
neutíchajúce bubnovanie. A vonia sladko ako škoricová posýпка na jabl-
kovom koláči.

Konáre, tenké a pevné ako jej nohy, sa vinú nadol zo samého vrchu,
o ktorom vie, že sa nazýva koruna. Vytvárajú kôš práve taký veľký, aby si
doň sadla s kolenami pod bradou.

Dvíha sa hore, hore, hore.

Zavrie oči, aby sa nebála, no aj tak sa bojí. Naučila sa nepozerať sa
dole, ešte nie. Zakloní hlavu a nájde útechu v jemnom vánku, ktorý jej
štekli pokožku a rozochvieva dlhé mihalnice.

Obor si ju posadí na plec a kráčajú lesom. Jej lesom. Vtáky ich zdravia svojimi štebotavými piesňami. Veveričky skáču do Syrahinho lona, vrtia huňatými chvostami a štekli jej nos. Všetky zvieratá sa rozprávajú s Ňou, s Obryňou. A tiež so Syrah, hoci im nerozumieme.

V tie noci, keď sa jej sníva o Obroch, sa ich prechádzka vždy skončí na vrchole tej hory, Moro Rock, doma v oblakoch.

Dnes v noci však nechce snívať. Je tu.

Cíti sa ako najpyšnejšia štvorročná dievčina, aká kedy žila. Spolu so svojím veľkým bratom Oaklym majú celý stan len pre seba. Prezývku Oakly si vyslúžil, pretože nedokázal prestať rozprávať o modrom dube, o ktorom čítal v škole. Prinútil ich otca, aby sa naň šli pozrieť hneď pri prvej návšteve parku, keď bola ešte príliš malá, aby si to pamätala.

Mama a ocko chrápu v druhom stane ako medvedáta.

Mama hovorí, že Oakly spí spánkom mŕtvych. Syrah si nie je istá, čo to znamená, ale usudzuje, že mŕtvi musia byť celkom tichá partia, pretože jej brat vždy spí potichu.

Doma, keď mu vlezie do postele, aby ho ochránila pred príšerami prebývajúcimi v šatníku v rohu jeho izby, je taký nehybný, že mu vždy priloží dlaň k nosu, aby sa uistila, že z neho vychádza smradľavý dych. On ju len odstrčí a zodvihne svoju ruku, aby sa mohla uhniezdiť v záhybe vytvorenom ako pre ňu.

Tu v lese sú kojoty a jelene a všetky druhy zvierat, no žiadne príšery. S niekoľkými vlhkými bozkami na čelo, no bez rozprávky, ich mama na noc zazipsovala v stane. Podľa Syrahinho najlepšieho odhadu raz či dvakrát zadriemala. Alebo to možno bolo aj viackrát. Na tom nezáleží, pretože teraz je hore. Prekonala ich všetkých.

A tak vymýšľa plán.

V snoch ju navštevuje vždy počas dňa. No ako je to po zotmení? Noc v lese je len nádoba na sušienky plná nespočetných zážitkov. Obrazy a zvuky sa jej prehrávajú v mysli ako scény z oblúbenej rozprávky *Dora a priatelia*.

Listy chvejúce sa vo vetre šuchocú ako pokrčený papier zošita, v ktorom si precvičuje písanie. Sova, pravdepodobne ten výr s bielou bradou,

ktorého jej otecko ukázal skôr, húka, čo jej sily stačia. Tiene, milión strážidelných tmavých tieňov, a čokoľvek, čo sa v nich skrýva. Piskot, škrekot kondora veľkozobého. Mama vravela, že všetky vymreli, avšak Syrah vedela, že aspoň jeden musí byť nažive. Náhlivé poskakovanie po zemi, to je pravdepodobne myš, ropucha alebo veverička, ktorú loví.

To šialene čudné krútenie sa a chvenie pod jej vypuklým pupkom však nie je strach. Dobré, trochu sa bojí. Z väčšej časti však cíti vzrušenie.

Po tom, čo sa stalo naposledy, keď boli s Oaklym pri rieke – prevrátila sa z brvna, o ktorom povedal, že sa neponorí, a takmer sa utopila (samozrejme, že to nebola jej chyba) –, sa mama strašne hnevala! Naklonila sa k nej tak blízko, že jej videla vrásky na čele, a venovala jej ten prižmúrený pohľad. Povedala, že ak sa o niečo podobné pokúsi ešte raz, už nikdy ju nevezme do parku. Mama vedela, že les je jej najobľúbenejším miestom.

Syrah to vníma tak, že je skrátka zvedavá na svet. A nehovoril otecko, že je to dobrá vlastnosť?

Vymyslela kopu plánov. Niektoré dopadli lepšie ako iné. Keď napríklad prosíkala Oaklyho, aby sa vyviezol bicyklom na vrchol Greenleaf Hill a spustil sa s ňou na riadidlách dole. Nebol to napokon skvelý zážitok? A v lete vyliezla takmer na samotný vrchol susedovej palmy, potom sa zľakla a zostala sedieť na mieste, plačúc ako malé dieťa, až kým ju našli. No ten posledný plán – nepodarené dobrodružstvo šmýkania sa po dome v ponožkách – sa skončil jej zlomenou rukou. Tento malý husársky kúsok odložil ich posledný výlet do parku.

Kvôli nemu sa im ho už takmer nepodarilo tento rok navštíviť.

Rozhodla sa. Otvorila oči. Je tma, neskorá noc bez pouličného osvetlenia. Párkrát zažmurká a nechťom malička si vyčistí kútiky očí. Vnútro stanu začína nadobúdať kontúry. Na vrchu je malá trhlinka. Spolu s Oaklym fňukali a trucovali, až kým im rodičia ustúpili a nechali ich postaviť stan úplne samých. Otecko ich usmernil iba jeden, alebo dvakrát – po tej trhline. Mama stála vedľa neho s rukami na svojich okrúhlych bokoch a varovala ich: „Keď vám spadne na hlavy, bude to len vaša vina.“

Syrah sa otočí a žmúri do tmy. V tme rozoznáva Oaklyho postavu na nafukovacom matraci vedľa toho jej, spací vak pravdepodobne odkopol

nabok. Jedlo na víkend je zamknuté v kovovom boxe, ktorý park zriadil na takéto veci. Má to pomôcť udržať medvede bokom.

Pomaly, tak, aby nenarobila priveľa hluku, rozzipsuje svoj spací vak len natoľko, aby sa z neho dostala von. Keď položí dľaň na zem, aby sa podoprela, prstami o niečo zavadí. Mäkké. Vláčne. Prenikajúce priamo cez stan.

Syrah znova cíti bubnovanie.

Je to Ona. Vie to.

Je to v poriadku, hovorí jej to dunenie.

V odpovedi Syrah zaškvírka v žalúdku. Schmatne plnú hršť a vhodí si ich do úst. Chutia tak, ako chutia huby predtým, ako ich mama upraží na sporáku s vajíčkami.

Uškrnie sa, keď vedľa bratových natiahnutých prstov, pravdepodobne špinavých od čokolády, zbadá obal od čokoládovej tyčinky.

Štuchne do brata, no ten sa ani nehne. Na druhé štuchnutie sa prevráti a otočí sa tvárou k vonkajšiemu okraju stanu. Syrah ho prelezie, vyberie baterku z vrečka stanu a postaví sa priamo pred jeho tvár. Keď mu potrasie ramenom, rozsvieti svetlo.

V očiach sa mu zračí ostražitosť. Poznanie, že bude opäť vtiahnutý do toho, čo mama nazýva darebáctvom.

Ihneď sa posadí. „Nie,“ vyhrkne. „Ja ne...“

„Pššt,“ zahriakne ho Syrah.

„Čo chceš?“ opýta sa tentoraz tichším hlasom a oduje spodnú peru.

„Nie ja,“ odvetí Syrah. „*Chceme ísť von a obzrieť si to tam.*“

Odstrečí ju. „Smerdí ti z úst.“

„A tvoje podpazušie páchne ako spotené ponožky.“

„Mama s otcom povedali, aby sme sa ani nehli, až kým ráno nerozzipsujú stan. Ani na záchod.“

S rozsvietenou baterkou Syrah vidí obal od sladkosti jasnejšie. Tyčinka Snickers, o ktorú sa nepomýšľal podeliť. Hodí mu ju do lona. „Tiež povedali, že v stane nesmieme mať žiadne jedlo ani maškrtky, však?“

Jej brat si odfrkne, ako to robieva, keď je na ňu našťvaný. Táto situácia sa odohrala už predtým. Na každom z posledných pár výletov do parku

sa ho snažila prehovoriť, aby šli von po zotmení. A zakaždým ju odmietol ako strachopud.

Syrah si však myslí, že tentoraz ho dostala. Vníma jeho nepokojné vrtenie sa, predstavuje si, ako si hryzie vnútornú stranu pery a snaží sa vyhodnotiť, či by naňho naozaj žalovala. Ona však zostáva ticho. Nebude naňho tlačiť. Videla mamu, ako robí to isté s otcom, keď niečo chce, a zvyčajne to funguje.

Namiesto toho položí baterku a prelezie k batohom. Prehrabáva sa vo veciach, až kým konečne nájde rovnaké červené mikiny s klokaními vreckami. Vráti sa späť a podáva Oaklymu tú jeho. Nevezme si ju.

„Ty nepovieš a ja nepoviem,“ navrhne mu.

Povzdychne si, vytrhne jej mikinu a pomôže jej prestrčiť hlavu cez tú jej. Natiahnu si ponožky a botasky, potom vyklznu von.

Je vonku naozaj väčšia tma ako v stane? Na sekundu sa zamyslí, či je to dobrý nápad. Pozrie sa hore. Mesiak je na mieste, tam, kde by mal byť, no zakrývajú ho mraky. Čoskoro si jej oči privyknú.

V okolí sa nenachádzajú žiadne ďalšie rodiny, čo jej vyhovuje. Mama vavela, že september je naozaj neskorý čas na návštevu parku. Syrah odpočúvala rozhovor rodičov a oteckovho najlepšieho priateľa, strýka Dana. Pracuje v parku, čo znamená, že tu môže zostať stále. Varoval ich pred požiarmi a mama sa snažila vycúvať, sľúbil však, že im dá vedieť, keby sa pred ich príchodom objavil čo i len náznak iskievky. Syrah úpenlivo prosíkala, až kým jej rodičia ustúpili.

Pozrie sa na oveľa väčší a odolnejší pôsobiaci stan ich rodičov. Zatají dych. Našťastie sa k nim mama neprikradla ako duch, pripravená zahnať ich späť dovnútra.

Syrah chytí Oaklyho za ruku a spoločne sa rýchlo vydajú na najbližší chodníček. Zem je prevažne čistá, až na zopár vetvičiek. Na nohách má tenisky, avšak ich kroky znejú tak hlasno, ako keď sa po dome prechádza v maminých topánkach na sedemcentimetrových podpätkoch.

Bežia, kým navôkol nie sú iba stromy a ticho a tma. Akoby všetko v parku zatajovalo dych a sledovalo, čo majú s Oaklym za lubom. Nepáči sa jej pocit, že ich sledujú milióny drobných očiek, nechce sa však otočiť.

Nevie, v čo dúfa, že uvidí, nie je to však o tom? Niečo jej napadne a zaváha. Pozrie sa na brata a zašepká: „A čo hady?“

Oakly zopakuje slová, ktoré im strýko Dane povedal už niekoľkokrát: „Drž sa im z cesty a ony sa budú držať od teba.“ Nakloní sa však a schmatne konár. Poklepe ním po zemi, aby dal hadom najavo, že sa blížia.

A čo im kedy urobili? Keď zo škôlky minulý rok navštívili zoologickú záhradu, dovolili jej jedného podržať a pohladkať. Boli vlastne celkom pekné, keď sa nad tým zamyslela, najmä tie čierne, žiarivé ako nočná obloha, pokryté lesklou farbou. Keď sa prenesieme cez fakt, že sa plazia namiesto toho, aby chodili, nebolo sa čoho báť, nie ako ostatných detí.

Syrah žasne nad tým, čo všetko sú jej oči schopné zachytiť pri takom slabom svetle. Zastaví sa, aby sa dotkla stromu. Na dotyk je vlažný, nie studený. Asi ako škatuľa džúsu, ktorá už nejaký čas ležala na kuchynskej linke. Kôra je drsná a pichľavá ako otcova tvár, keď sa potrebuje oholiť. Vezme bratovu ruku a položí ju pod tú svoju. „Vidiš,“ ukazuje. „Nie je to také zlé, však?“

„Myslím, že je to sekvojovec mamutí,“ skonštatuje Oakly. Omyl. Pravdepodobne je to jedľa alebo jeden z tých stromov, ktoré zostávajú zelené po celý rok, ten s lepkavým ihličím. Nepovie však nič. Mama to robí vždy. Keď bude mať svoje deti, nikdy ich nebude opravovať.

„Podme,“ zavelí Oakley a pokračujú ďalej. Syrah vsunie ruku do vrecka jeho mikiny a on ju objíma okolo pliec a drží si ju pri sebe. Možno to bola iba jej predstavivosť – mama vravela, že je až príliš bujná –, no Syrah by prisahala, že niečo počuje. Praskanie. Sledovali ich príšery z domu?

Do cesty im vbehne malé zviera. Rozoznáva iba lesklé koráľkové očka a niečo, čo vyzerá ako veľký chvost. Veverička? Zastaví sa, nakloní hlavu, potom splašene ujde z cesty a vybehne na strom. Všimne si to, až keď ju očami sleduje nahor. Čierna obloha osvetlená oranžovými a zlatými mrakmi.

„Pozri,“ ukáže na oblohu v rovnakej chvíli aj Oakly.

„Už je skoro ráno,“ poznamená Syrah znepokojene. „Radšej by sme sa mali vrátiť.“

„Nie je, hlupáček,“ odvetí Oakly. „Podme sa pozrieť zblízka.“

Vzrušene sa náhlia od stromu k stromu, až kým nájdú taký, o ktorom si myslia, že je dosť vysoký, aby z neho videli, a zároveň dosť nízky, aby naň vyliezli. Musí to byť malý Obor – je si tým istá.

Syrah sa považuje za odborníčku. Súdi tak podľa svojich výstupov doma a počas predchádzajúcich návštev parku. Podľa jej brata ešte stále trénuje, učitelia však hovoria, že sa učí rýchlo. Oakly sa skloní a ona sa mu vyškríabe na chrbát. Začnú liezť.

Onedlho už má strach. „Myslím, že by sme nemali ísť vyššie.“

Oakly sa vyštvára na konár a obkročmo sa naň posadí. Zošmykne sa dolu za ním. „Ty zostaň tu. Ja idem hore,“ zavelí Oakley.

Syrah pokrúti hlavou: „Hm.“

„Celé to bol tvoj nápad,“ pripomenie jej brat. „Nevrátim sa, kým to neuvidím.“

„Nie,“ zanarieka. Želá si, aby tu boli mama a otec, tí by ho zastavili. Pri pohľade nadol jej žalúdok urobí kotrmelec. Sú príliš vysoko. Mali by sa vrátiť. Keď sa dostanú dolu, nájdú cestu – nie je si však taká istá.

„No tak si pohni. Chcem sa postaviť a potrebujem sa oprieť o kmeň.“

Keď vstane, Syrah ho v tom zvláštnom svetle vidí jasnejšie. Oči má veľké ako taniere. „Čo je to?“ opýta sa a rýchlo zažmurká. „Čo vidíš?“

Jej brat len ukáže prstom. Syrah sa otočí a balansuje na konári. Znova sa však pozrie dolu a stratí rovnováhu. Posúva sa vpred, poskakuje po hrubej vetve a roztrhá si pritom pyžamové nohavice. Ach!

Nastaví sa do čo najlepšej pozície, postaví sa a jednou rukou sa chytí kmeňa. Oakly vedľa nej urobí to isté. Rýchly pohľad odhalí nahnevané chumáče tmavých mrakov tisnúcich sa na oranžovej oblohe. Cíti, ako jej teplo tancuje na pokožke. Dym ju zaštípe v nose. Obaja si odkašlú.

„Ako ďaleko je to?“ opýta sa skôr pre seba.

Jej brat je vystrašený, to vie. Posunie sa k nej.

„Uhni, nevidím,“ povie.

„Ty sa uhni.“

Nasleduje vzájomné postrkovanie sa, až kým sa jej do mysle nevkradne obraz maminých prižmúrených očí. Strčí do nej znova a ona si nedokáže pomôcť. Strčí doňho tiež. Jeho zhíknutie ju zamrazí. Mávanie

rukami vo vzduchu. Jej ruka napaľujúca sa v pokuse zachytiť tú jeho, avšak márne. Chce to všetko vziať späť.

Upiera zrak do jeho očí. Celú cestu nadol. Cez konáre, ktoré ho udierajú do rebier. Listy, ktoré škriabu malú vystrašenú tvár. Hrozné prasknutie, keď hlavou narazí do kmeňa. Duté buchnutie, keď jeho telo dopadne na zem.

Syrahino srdce búši tak nahlas, až ho počuje. Ruky jej vyletia k ústam, sedí tam vydesená. „Oakly,“ zavolá. Neodpovedá. Zakričí jeho meno toľkokrát, že to prestane počítať. A oheň – teraz už vie, čo to je, vidí plamene – sa k nim blíži.

Bratovo zastonanie ju vytrhne z myšlienok a sklzáne sa po kmeni stromu, ignorujúc trhajúce sa oblečenie a škrabance.

Keď je už takmer dole, zoskočí a tvrdo dopadne na plece. Dopľazí sa k bratovi po štyroch. Priloží mu dlaň k nosu, cíti jeho dych. Zatrásie ním. „Oakly, zobuď sa, prosím. Prosím.“

Neodpovedá. Do očí sa jej nahrnú slzy a rozlejú sa jej po tvári. Postaví sa zaňho a pokúsi sa ho chytiť pod pazuchami. Ťahá a ťahá, no sotva s ním dokáže pohnúť. Lapá po dychu a do hrdla jej stúpa žľč.

Obklopil ich hustý dym. Mama a otec. Musí ísť po rodičov. Môžu Oaklymu pomôcť.

Pritiahne brata bližšie k stromu, hlavu mu oprie o veľký koreň trčiaci zo zeme. Vyzlečie si mikinu a prehodí ju cez neho. Potom sa postaví, vyberie si smer, ktorým si nie je istá, a rozbehne sa. Beží rýchlejšie ako kedykoľvek predtým.

MEDZIČASOM – MATKA STROMOV

POHĽAD STARODÁVNÝCH OČÍ

Pokoj... Narušený

Rovnako ako fauna, ľudia a zem, aj stromy v zelenom lese spia odnepamäti. Ja jediná bdiem tu, hlboko pod lesom.

Moje deti pracujú nad zemou. Bojovníci prvej línie znášajúci všetko, čo svet zosnoval, aby nás zničil.

Ja nespím. Som Matka a matky odpočívajú len málo.

Moje korene siahajú až k jadru zeme a smerom nahor cez strop jaskyne. *Mycélium*. Vlákna sú ako svetlo, vetviace sa nitky, ktoré sa ďalej rozvetvujú. Nekonečné. Pulzujúce životom, novým i starým. Takto komunikujeme. V túto noc sa stanú dve veci. Viem, že jedna z nich – cítim to hlboko, hlboko vo svojej kôre – zmení smerovanie dejín. Pre mojich ochrancov a napokon aj pre ľudí. Starý štetinatý obor usadený vysoko v hornej časti lesa spustí poplach ako prvý. Náš labyrint jemných koreňov, jemnejších ako prvý výhonok stromčeka, zahrmí výstrahou určenou len pre naše uši. Borovice a jedle, cédre a ostatné Obry sa s trhnutím prebudia.

To, čo sa začalo ako prúžok dymu, sa rýchlo vznieti. Hladné plamene už pohlcujú živé organizmy lesa. Stromy sa nadýchnu a pripravia. Hromadenie zásob a delenie zdrojov sa začína.

V horúcich plameňoch sa otvárajú šišky a chrlia semená.

Niektoré sa zakorenia tam, kde je krovie zuhoľnatené a vyčistené; väčšina však zahynie.

Plamene sú priateľmi aj nepriateľmi.

Žiar a život.

Žiar a smrť.

Časť mojej pozornosti zostáva upriamená na spleť koreňov zasiahnutých záhubou, zatiaľ čo druhá časť sa obracia k pokrútenému, no hrdému modrému dubu. Nie je to obor, predsa len je však príbuzný.

Nebezpečnú správu prijal neochotne, akoby mal na práci dôležitejšie veci než svoj pravdepodobný koniec. A v istom zmysle aj má. Neprestajne lamentuje nad sčernetými miestami na svojej bledej kôre, smrteľným úderom zasadeným posledným zo stále horúcejších požiarov. Približujúc sa svojmu zániku, modrý dub plače nad tým, čo sa stane s miestom, ktoré už vyše dvesto rokov nazýva domovom.

Dub sa bráni tomuto odkazu, posudzuje ho chlpkami svojich listov skôr, než ho odovzdá ďalšiemu v poradí, jedli. Takto sa stromy a ich huboví partneri môžu pripraviť. Nespomína si na posledný dážď; pamäť stromu už nie je taká, aká bývala. Napriek tomu vysiela svoje korene na prieskum, natahuje ich do hĺbky kyprej pôdy a zbiera živiny, ktoré nájde: bohaté cukry, minerály, vodu.

Zásoby na obranu.

Pod zemou vyčerpaný dub si hľadá potravu bližšie k povrchu.

Vlhkosti je tam len málo, no zbiera, čo nájde.

Skôr než vyše svoje vlákna na pomoc ďalšiemu stromu, všimne si pramienok tekutiny v blízkosti jedného zo svojich väčších obnažených koreňov. Úponkom skúmavo odoberie vzorky. Medené, kovové, trocha vody. Už predtým ochutnal ľudskú krv.

Okamžite tú chuť *spoznáva*.

Telo je malé, ľudské. Dub vysiela tenučké vlákno. Najskôr lačne nasáva tekutinu, vyťahuje z nej stopy vody a delí sa aj so svojimi blízkymi súrodencami.

Keď si splní povinnosti, pustí sa do prieskumu. Prechádza po malom

chudom tele. Jemne doň šťuchá a postrkuje ho. Dieťa dýcha, jeho srdcová frekvencia je však oslabená.

Vlákno obopne malú ruku. Dieťa sa zamrví v odpovedi. Jeho koža, podobne ako koža stromu, utrpela zranenia. Pokračuje v prieskume pozdĺž ruky a cez hrudník. Prejde po celej dĺžke tela, potom sa pomaly presunie nahor a plazí sa po krku, líci, nose. Na čele je rezná rana, z ktorej vyteká ďalšia krv.

Nedokáže sa zastaviť a riadiac sa inštinktom vnorí vlákno do otvoru.

Poriadne sa napije, potom sa zastaví. Dieťa vysielá vlastné signály. Strach. Zranenie. Bolesť. Strata. Informácie sa prenášajú prostredníctvom koreňov a odpoveď prichádza o chvíľu neskôr.

Upovedomím Obra z hornej oblasti, aby upozornil mojich strážcov. Zároveň nariadim dubu, nech udrží dieťa nažive. Môj príkaz v sebe nesie ostrosť, vďaka ktorej ho dub vezme na vedomie. Obry málokedy prejavujú záujem o človeka. Avšak keď ich vodkyňa, Matka, prehovorí, všetci v lese spozornejšia a počúvajú.

Tok sa obráti. Ľudské dieťa dostáva živiny. Dopĺňujú sa. Upokojujú ho. Dieťa sa zamrví, no neprebudí sa.

Strážkyňa. Ich vodkyňa, podobne ako ja, spí zriedkakedy. Hovorím jej o náročnej úlohe, ktorá ju čaká. Tak prudko, ako protestuje, trvám na jej splnení. Napokon súhlasí. Strážcovia už pracujú na zvládnutí ohňa.

V diaľke pri inom Obrovi sa zodvihne ochranný závoj a v lese plnom dymu sa objaví Strážkyňa a jej ochranca.

Teraz vidím jej očami.

Obloha žiari farbou poludnia v noci. Zastaví sa iba raz, aby vyhodnotila rýchlosť blížiaceho sa ohňa.

Po okolí sa rozliehajú zvuky ľudskej aktivity. V diaľke počuť sirény. Hlasy nesúce sa vo vetre sú dostatočne vzdialené na to, aby urobila, čo musí. Ona a jej spoločník, vždy ostrážiti, zrýchlia na dvakrát, trikrát vyššie tempo, než je ľudské. O niekoľko minút sa ocitnú pri modrom dube.

Cítim ich obavy, neistotu. Opovrhovanie. Ani moja posledných dvesto rokov verná strážkyňa nie je z toho nadšená. Vyjadрила som sa však jasne: vezmite dieťa, prineste ho do podzemia. Áno, ľudské dieťa.

To dieťa – chlapec – je malé, podľa môjho odhadu nemá ešte ani desať rokov. Strážkyňa sa ho jemne dotýka a hodnotí. Domnieva sa, že má pravdepodobne otras mozgu, zrejme aj nejaké vnútorné zranenia. Jeho čelo je však hladké, dych vyrovnaný.

Matka, prečo? Prichádzajú ku mne jej myšlienky.

Neodpovedám.

Nemusím odpovedať.

Napokon, patrí mi a môžem jej nakázať čokoľvek.

Zodvihne dieťa. Jej stáročia staré ruky sú silné, no zároveň nežné. Tentoraz beží rýchlejšie. Lesné bytosti bežia jedným smerom – preč. Ona mieri k silnejúcemu teplu.

Váhanie pred zodvihnutím závoja. Ešte sa obzrie a vkročí do iného sveta, do nášho sveta, Rhiza.

Náš záchranca, naša skaza. Kútiky úst skriví v nepatrnom, nevedomom úsmeve.